

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două-ori 24 fl., — de trei-ori 30 fl.
rëndul cu litere garmond.

Acte de nedreptate.

— Articol trimis din afară. —

Așa se vede, că nici un ministru de culte și instrucțiune publică maghiar nu se poate despărți de fotoliul ministerial fără ca să dea bisericilor și școalelor naționalităților nemaghiare câte o lovitură, pentru ca să le slăbească, și prin aceasta să deschidă nou teren de expansiune intereselor maghiarizmului pe socoteala acelor.

Cea mai nouă lovitură de această natură este, că cateheților dela gimnaziile de stat, cari nu propun religiunea în limba maghiară, li-s'a detras remunerațiunea ce li-s'a dat până acum dela stat pentru propunerea religiunii, pe motivul, că respectivele institute fiind institute de stat, și în institutele statului fiind limba de propunere limba statului, adecă limba maghiară, în ele toate obiectele de învățământ, deci și religiunea, trebuie să se propună în limba statului, în limba maghiară, căci altcum statul nu poate da nici o remunerațiune pentru propunerea vre-unui obiect de învățământ într'altă limbă și așa nici pentru propunerea religiunii.

Amăsurat acestui ordin, direcțiunile gimnaziale au denegat cateheților vidimarea cuitanțelor pentru ridicarea remunerațiilor dela perceptorate, — unele cu finea lui Ianuarie, iar altele chiar cu începutul anului școlar, cu toate că ordinul ministerial li-s'a comunicat prin direcțiunile gimnaziale numai cu finea lunii lui Ianuarie.

Și ce remunerațiune?! Câte 50 cor, pentru o oră pe săptămână de peste întreg anul școlar! În privința aceasta unele direcțiuni au fost cel puțin drepte, căci au vidimat cuitanțele de pe semestrul I, dar altele au interpretat ordinul ministerial așa, că au denegat vidimarea cuitanțelor și de pe acest semestru,

deci cu păgubirea vădită și nemotivată a cateheților.

Astfel de prezent se dă remunerațiune numai acelor cateheți dela gimnaziile de stat, cari propun religiunea în limba maghiară.

Nu știu încă pozitiv, datu-s'a acest ordin tuturor gimnaziilor de stat, ori numai acelor, cari sunt mai înadins cercetate de elevi, cărora li-se propune religiunea într'altă limbă, nu în limba maghiară.

Destul însă că stăm rău cu egalitatea confesiunilor înaintea statului constituțional și liberal, — asigurată prin legile sale.

Și mai simțim noi aceasta „egalitate” și într'altă privință, tot referitor la propunerea religiunii în gimnaziile de stat. Iată cum.

Până când cateheților cari propun religiunea în limba maghiară li-se dau toate orele prescrise de lege — 2 ore pe săptămână pentru câte o clasă, pentru biserica noastră, avem cazuri conerete, că la un gimnaziu de stat s'au dat elevilor noștri pe săptămână pentru câte o clasă — înțelegând aci și cele 10 minute pauză dintre ore — numai câte 20 minute, zi, douăzeci minute, așa că catechetul a trebuit să aglomereze câte trei clase în aceeași oră de prelegere, pentru ca să nu-și peardă ziua întreagă tot mergând la ore și venind dela ele. Și abia după stăruințe de ani de zile a putut esopera câte o jumătate de oră pe săptămână pentru câte o clasă, când earăși a trebuit să instrueze câte două clase în aceeași oră de prelegere. Și s'a făcut aceasta sub pretextul, că sunt puțini elevi în clase, ceea ce însă legea, foarte natural, nu prevede, căci osteneala catechetului este tot atâta, ori cu unul, ori cu zece elevi din aceeași clasă.

Apoi până când în testimoniile școlare și în programele gimnaziilor religiunea este înșirată în fruntea tuturor obiectelor de învățământ, pe atunci orele de prelegere pentru re-

ligiune, în parte ori în total, sunt puse pe după ameazi, și de multe ori chiar în zilele de ferii, când elevii sunt mai puțin dispuși pentru un studiu atât de abstract și de important, și când ei consideră lucrul numai de o povară pentru ei, căci îi lipsește de timpul de recreațiune și de distracție, și astfel se înstrăinează și de către biserică. Deci la gimnaziile de stat în multe cazuri „eccelesia praecedat” numai pe hârtie, adecă numai pentru ochii lumii, și nu și acolo unde i-se cuvine după importanța ei chiar și pentru stat. Și așa bagatelizarea religiunii din partea statului, mai cu samă pentru biserica noastră, este evidentă chiar și din procedura aceasta.

Și încă ceva. Unui catechet ortodox român direcțiunea gimnazială n'a voit să-i comunice ordinul ministerial respectiv în scris și nici să și-l copieze nu i-l'a dat, ba nici chiar atâta nu i-a permis, ca să-și însemneze de pe el datul și numărul, pentru ca să se poată provoca la el ca la act oficios în raportul ce a zis că-l va face autorității sale superioare bisericești despre această afacere, nefiind el îndreptățit a face singur vre-o schimbare în limba de propunere a religiunii fără autorizațiune mai înaltă. Pentru ce? Ne putem închipui.

Dar ce este mai regretabil în afacerea aceasta chiar și decât călcarea egalității confesiunilor înaintea statului, egalitate asigurată prin legi de stat, este împrejurarea, că fostul ministru Lukács cu ocolirea autorității supreme bisericești a încercat pentru un bagatel de câteva coroane a duce în ispită pe cateheți, adecă pe nește organe inferioare ca să facă ei înșiși spărtură în autonomia și drepturile divine ale bisericii lor, cu privire la limba de cult și instrucțiune publică, autonomie și așa destul de ciuruită prin atâtea ordine ministeriale și legi nedrepte.

Dar până acum cu deplină mângăere sufletească pot constata, că nu s'a aflat nici un catehet de al bisericii noastre, care să cadă în această ispită, și sperăm că nici în viitor nu se va afla.

Văzând aceasta ministrul în curând a dat un nou ordin, prin care face concesiunea, că va asemna remunerațiunea pe seama acelor cateheți, cari se vor declara, că vor propune religiunea în limba maghiară, putând însă a propune și explica elevilor în limba lor maternă acele părți din religiune, cari stau în legătură cu ritualul bisericesc. Dar spre lauda cateheților noștri fie zis n'a căzut nici unul nici în această ispită.

Astfel mai putem propune religiunea la gimnaziile de stat în limba bisericii, firește, acum fără remunerațiune dela stat, dar până-când, nu se poate prevedea.

Apoi ordinul ministerial nici nu e executabil. Căci încât privește biserica noastră ortodoxă română, afară de mărturisirea ortodoxă alui Petru Movilă, tradusă în ungurește în Pesta la anul 1791, nici o altă carte de religiune nu este tradusă în limba maghiară, iar propunerea și învățarea din manuscripte este oprită, afară de universități.

Maghiarii vreau să se scuture de tot de limba germană, iar nouă ne impun, cât cu forța, cât cu apucături nedemne limba lor. Este aceasta frățietate? Cu astfel de neîndreptățiri însă niciodată nu vom fi prietini. Ce ție nu-ți place, altuia nu face, zice sf. Scriptură.

Nu rămâne alta acum, decât ca biserica să ia în mână remunerațiunea și a cateheților dela gimnaziul de stat.

Scopul ordinului ministerial de altcum este evident: lipsirea elevilor nemaghiari dela gimnaziile de stat de puțința de a-și învăța limba lor națională, limba bisericii lor, ca astfel să o uite chiar și intrucât o stiu din casa părintească, iar oare-

FOIȘOARĂ.

Viața și domnia lui Barbu Dimitrie Știrbei, Domn al Țării-românești.

De N. Iorga.

Publicul cetitor românesc din Ardeal cunoaște — în cea mai mare parte — activitatea dlui Nicolae Iorga, profesor universitar în București, numai după polemicele, pe cari s'a întâmplat să le aibă și cu bărbați dela noi, dar munca sa pozitivă n'o cunoaște — mai ales cea dezvoltată pe terenul istoriei naționale. Căci dsa nu scrie numai critică literară, istorie literară, critică socială, gândiri strălucitoare de originalitate, cari „zугrăvesc un caracter” cum sunt foarte puține, dsa nu e numai un „deschizător de drumuri” (Il. Chendi: Foiletoane, p. 108) vieții noastre sufletești, ci înainte de toate istoric. De vre-o cincisprezece ani și-a închinat viața cercetărilor istorice privitoare la neamul nostru, înviindu-i oameni și fapte, cu un talent extraordinar: mă gândesc la monografia sa zguduitoare despre Mihail Viteazul, A adunat de prin arhive române

și străine un număr imens de documente și le-a dat la lumină precedate de câte o prefață, în care se lămuresc epoce mai puțin cunoscute din istoria noastră, sau se cercetează relațiile principatelor române cu țările învecinate, sau se urmărește dezvoltarea istorică a vre-unei religii străine de sufletul nostru. . . . Dar nu se pot înșira aici toate meritele istoricului Iorga, fiindcă nici titlurile scrierilor sale n'ar în-căpea într'un foileton, voiu cita însă o caracterizare scurtă, concisă, pe care s'a simțit îndemnat să o scrie dl Il. Chendi (o. c. p. 107): „În timpul din urmă un scriitor român s'a ridicat la înălțimi neobicinuite în analele culturii noastre. Luptător semeț, cugetător drept și adânc, simțire aleasă și muncitor uriaș, acest scriitor clădește zi cu zi adevărul istoric și dărimă minciuna contemporană”.

Intr'o chiliuță a acestei clădiri mărețe voiu să introduc pe cetitorii ziarului nostru, chiliuță împodobită frumos, în care lucrurile sunt orânduite cu pricepere.

Peste tot, noi Românii din Ungaria în urma împrejurărilor politice, între cari trăim, și în urma minunatei neinteresări în direcția aceasta, știm foarte puțină istorie românească. În discuțiile noastre

(atât de dese!), când nu începem dela Traian, punem în frunte pe neexistența descălecător Negru-Vodă din Făgăraș și exclamăm mândri: „Tot Ardeleni, sârăcii!”, urmăm apoi repede cu Mircea, Vlad Tepeș, Stefan-cel-Mare, Mihail-Viteazul (eroul, care . . .), blăstămății de Fanarioti, între cari unii au isprăvit lucruri folosite, trecem dela „Domnul Tudor” la 48 (aici nu știm nici un nume), la unire, și mântuim, radioși, cu Plevna. Și dacă despre epocile mai îndepărtate tot avem o brumă de cunoștință, din cartea cea mare, care acum are lipsă și de îndreptări și de adaose, a dlui A. D. Xenopol, despre secolul trecut știm mai puțin decât despre vânătoarea lui Nemrod.

Deci cum s'ar putea vorbi mai cu folos despre o monografie istorică din veacul al XIX-lea decât dându-i-se pe scurt cuprinsul cu citații potrivite, cari se arete și puterea de a caracteriza a autorului, și frumseța limbei, ce întrebuintează, și schin-tei ale puținții de a ne înfățișa, viori, oameni din trecut? Astfel voiu urma cu cele două memorii, cetite la Academia Română, despre „viața și domnia lui Barbu Dimitrie Știrbei, domn al Țării-românești dela 1849-1856”, ale dlui N. Iorga.

Pe la jumătatea anului 1849 a urcat treptele scaunului domnesc din București Barbu Dimitrie Știrbei, care avea să stăpânească principatul Țării-românești vreme de 7 ani, sub neadormiții ochi de pază ai comisarilor extraordinari turci și ruși, — aceștia din urmă trimiseră pe vestitul Duhamel (Eliad a scris în pofida lui cunoscuta fabulă cu „Diuha, diuha măi!”), „Francezul rusificat, care unia în sine păcatele a două neamuri”.

Noul Domn, a cărui înțelepciune trebuia să se arete între împrejurări neobicinuite de grele, ca cele create de revoluția din 48, s'a născut pe la sfârșitul (1795) veacului al XVIII-lea din familia de boeri olteni a Bibestilor. Mamă-sa a fost o Văcărească, fiică de suflet a lui Barbu Știrbei, dela care viitorul Vodă a moștenit, pe lângă nume, și o avere „cam îngustată și primejduită”. Educația și-a început-o acasă, în Craiova, cu știință de grecește, pe urmă a mers în străinătate, în Franța, unde a rămas până la vârsta de 30 ani. „Pe atunci el făcuse să fie primit în loja francmasonică din Paris. Tinărul se infectase deci de ideile liberale ce stăpăneau la Paris pe acea vreme”, cu toate acestea în 1828, când își începe cariera

când sub pretextul, că o parte din popor, adică cei ești din școalele cu limbă de propunere magiară, scriind ungurește guvernul să scoată și din biserică cu încetul limbile de cult nemaghiare și în locul lor să introducă și acolo limba maghiară, cum a făcut în parte până acum la Ruteni, și astfel să lipsească naționalitățile nemaghiare și de ultimul sanctuar public pentru cultivarea limbei lor naționale.

Dar scopul necreștinesc nu și-l va ajunge guvernul, chiar de ne-ar și sili prin forța de stat să propunem religiunea în limba maghiară la institutele de stat, și chiar de ne-ar închide și bisericile, căci nu este putere omenească care să ne poată sili a ruga și preamări pe Dzeu în limbi străine, în contra dreptului divin de care să bucură chiar și animalele, fiindcă și atunci ne rămâne deschisă biserică cea mare și frumoasă a naturii, acoperită de bolta cerului, câmpiile și luncile, munții și văile, peșterile și pădurile unde să ne cultivăm pe pământul nostru dulcea noastră limbă românească și să rugăm și preamărim pe Dzeu în limba în care ne-am născut. Așa au făcut și creștinii cei vechi pe timpul persecuțiilor păgânilor tirani și așa vom face și noi.

Dar va trece și această furtună peste capetele noastre, chiar de vor și cădea unii, cum au trecut atâtea nevoi peste creștinii cei vechi și cum au trecut atâtea chiar și peste noi în decurs de aproape 2000 de ani de când ne aflăm aici, căci scris este: Pogorise-vor cei puternici de pe scaune și se vor înălța cei smeriți și cei flămânzi se vor umplea de bunătați, iar cei bogați se vor scoate afară deșerti.

Și așa va și fi, numai credință tare să avem în Dumnezeu și să ținem până la moarte la legea și la limba noastră strămoșească!

— io. —

Din Făgăraș.

— Dela Reuniunea femeilor române. —

Statutele „Reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur”, aprobate și de Venerabilul Conzistor, dispun, ca despre starea și activitatea acestei reuniuni, după fiecare adunare generală ordinară să se facă dare de seamă în ziarul nostru bisericesc „Tel. Rom.”.

În senzul acestei dispozițiuni rog a să publică în coloanele prețuitului nostru organ bisericesc următoarele:

de funcționar și de om politic, „el era dregător după vechiul regim patriarhal” al Munteniei. A trecut prin diferite trepte de boerie, și în curând a ajuns ministru de interne, numit de Chiselev, pentru „iubirea binelui public și purtarea onorabilă, ce l-au deosebit totdeauna”. În 1833, după ce trecuse și prin Eforia școalelor, fusese secretar al guvernului și membru al sfatului administrativ, ajunge la „arcina și la răspunderea de Logofăt al treburilor bisericești, fiind acum un adevărat ministru al cultelor și instrucției publice”.

Acest funcționar harnic și cinstit a lucrat foarte mult pentru țara sa, mai ales prin aceea, că a reorganizat școalele, că „tot regulamentul organic s'a alcătuit bucată cu bucată sub ochii lui, și nimeni nu putea fi mai potrivit ca să-l aplice”. În 1834 Barbu Știrbei a scris „o lucrare preciză, cumpătată, bogată în tot felul de lămuriri, întovărășită de statistice prețioase” despre munca, pe care o îndeplinise cu Chiselev. Acest luminat conzular rusesc părăsise Țara românească.

În toamna aceluiaș an, când a venit Domn nou: Alexandru Ghica, Știrbei a cetit în adunarea obștească o cuvântare a sa, în care „se arată întreaga operă de cultură îndeplinită de dânsul”. Și aceasta e mare. S'au întemeiat seminare pentru a

Reuniunea s'a înființat acum treizeci de ani, cu scop de a crea un fond din care să se ajutore biserică română la susținerea școalei confesionale.

Duminecă în 11 Martie reuniunea și-a ținut adunarea generală ordinară și din rapoartele prezentate și cenzurate s'a constatat, că reuniunea prosperează, averea ei să chivernisește cu îngrijire, căci fondul ei atinge suma de 14.226 coroane 09 fil. în hârtii de valoare și depuneri la „Furnica”.

Reuniunea apoi s'a constituit pe un nou period de trei ani, alegând, respective reelegând cu unanimitate și cu mare în-suflețire de prezidență pe doamna *Eugenia Dr. Turcu*, viceprezidență d-na *Ana Popa-Radu*, cassiera d-na *Ana Dr. Motoc*, iar în comitet 12 doamne și șase bărbați de conziliu.

Nouăle puteri ajunse în fruntea și în comitetul reuniunii, precum și dispozițiile ce s'au luat în această adunare generală pentru sporirea numărului de membre, ne dau garanță, că reuniunea, nu numai se va menține la nivelul social și la starea materială, ce a ajuns, ci va progresa în mod vădit în ciclul nou de trei ani, ce ne stă înainte.

Ioan Berescu
secretar.

Conferențele învățătoarești.

Convocare.

În înțelesul ordinului circular al veneratului conzistor arhidiecezan din 3 Februarie a. c. nr. 85 școl., convoc învățătorii gr. or. din cercul XVI (protoprezbiteratele Mediașului și Târnavei) la conferința anuală, ce va fi ținută în 6 și 7 April v. a. c. în școala gr. or. din Cetatea de baltă.

Obiectele:

1. Organizarea școalelor economice de repetiție cu indicarea mijloacelor pentru susținerea aceloră, temă decretată de Veneratul conzistor și lucrată de toți învățătorii cercului.

2. Temele stabilite pentru conferențele din acest an în ședința dela 22 April v. 1905 în concludul de sub nr. prot. 11.

Conferențelor va premerge *serviciul divin împreună cu chemarea duhului sfânt*, celebrat în 6 April v. la 8 oare în biserică gr. or. din *Cetatea-de-baltă*, la care sunt poftiți să participe toți învățătorii. Sibiu, 2 Martie v. 1906.

Vasilie Stan
comisar conzistorial.

Convocare.

În conformitate cu cercularul Prea venerat. conzistor arhidiecezan de dto 3 Faur a. c. nr. 85 școlar se convoacă prin aceasta conferința învățătorilor din cercul XIII Dej compus din protoprezbiteratele

crește preoți, s'a început repararea bisericilor și a mănăstirilor, s'au pus pe baze trainice spitalele. Învățământul popular își ia și el începutul acum, socotindu-se numărul școlarilor la 3000. „Cu privire la scopul pentru care ei învățau, Știrbei se exprimă în aceste cuvinte deosebit de frumoase: „Rezultatul cel mai mare al organizației școalelor de acum este că toate învățăturile se urmează în limba românească. Rezultat neprețuit, care singur poate insuflă un caracter național, și tină rul, înstrăinat pentru îndeplinirea învățăturii sale, va păstra în sine, în tot locul, neșters acest sentiment de naționalitate.”

Cu noul Vodă însă, om bănuitor, Barbu n'a dus casă bună la început, dar mai apoi se făcă necesar și ajunse, în 1837, ministru de justiție Rezortul acesta l'a reformat și modernizat de-a binele.

Când a ajuns, în 1842, Domn fratele lui Știrbei — căci din „smeritele și slabele începuturi” ale neamului Bibestilor au odrăslit doi cărmuitori ai principatului muntean! — el a ținut postul de ministru de interne, conducând de fapt măsurile de administrație în cursul domniei lui Gheorghe Bibescu. Revoluția din 1848 nu l'a răpit în vârtejul ei, ci când a fost vorba să se denumească, în 1849, Domn, Știrbei a candidat și el, — era a treia oară. Rușii, cari „l înțelegeau ca pe un vecinic

Bistriței și Dej, ce se va ținea în parohia noastră Chintelnice din protoprezbiteratul Bistriței în zilele 6 și 7 April st. v. 1906, — Joi și Vineri după sf. Paști.

Programa detaliată se împartășește în următoarele:

1. La 8 oare dimineața serviciu divin și invocarea duhului sfânt.

2. La 9 oare deschiderea conferinței prin comisar în localul școalei confesionale.

3. Teme disertative de cuprins general:

a) Tema pusă de Preaven. conzistor arhidiecezan:

„Organizarea școalelor economice de repetiție cu indicarea mijloacelor pentru susținerea aceloră”. — Vor refera asupra ei, învățătorii Eugen Tanase, Victor Dejenariu din Blasfaleul-de-sus și Augustin Herman din Dej și Valeriu Dragoș-Chinești.

b) Alcoolismul și urmările lui sub raport material și moral. Ref. Ion Cotuțiu — Galați; Ion Lacea, Ion Ianca și Teodor Coroian.

4. Prelegeri practice:

a) *Din limba română*: Cetirea și scrierea literii z și a cuvântului Zala pe baza noului abecedar de Dr. P. Șpan. Prelegere practică pentru despărțământul I. de învățătorii: Ion Percea, I. Cotuțiu — Diug, Alexandru Frăsincariu.

b) *Din aritmetică*: Înmulțirea cu numeri întregi. Prelegere practică pentru despărțământul al III. — Învățătorii Leontina Beșă, Ioan Roman, Leon Ursace, Gheorghe Prigoana și Gavril Bizo.

c) *Din constituția patriei*: Moștenirea și testamentul prelegerii practice pentru despărțământul VI. Învățătorul Bartolomei Farcaș, Simion Pahone, Mihail Oros și Ioan Duca.

d) *Din Istoria naturală*: Starea comună; prelegerea practică pentru despărțământul V. Învățătorii: Vincențiu Runea, Gavril Gog, Vasile Tira și Petru Pastoi.

La aceste conferințe se invită P. t. Dni protoprezbiteri ca inspectori districtuali școlari, P. T. Dni preoți ca directori locali apoi toți iubitorii de înaintarea cauzelor noastre școlare.

Se notifică că la stația căii ferate Sajo Magyaros, în imediată apropiere de Chintelnice sosesc trenurile:

a) de către Dej dimineața la 11½ și sara la 9 oare.

b) de către Bistrița dimineața la 5½ și după amiază la 1½ ore.

Năsand, 1/14 Martie 1906.

Greg. Peloscu
comisar conzistorial.

Pentru catedrală.

La fondul catedralei din Sibiu au mai incurs următoarele oferte benevole.

Din Vale, protoprezbiteratul Sălște, 201 cor. 46 fileri, la care sumă au contribuit următorii credincioși:

Comuna bisericească, 50 cor., Mihail Stănilă, 20 cor., Dumitru Stănilă, 20 cor., vād. Marina Ioan Ittu Dochița, Ioan Toma, sen., Ioan Gavrilă, Ioan Salomie (Halmagiu), fiecare câte 10 cor., Ilie Sandru, Nicolae Dragomir, nr. 62, Vasile Stirimin, Ioan Dordea, nr. 111, fiecare câte 5 cor., Nicolau Oprea, Giurgiu, Mihail Oțetea, ambii câte 4 cor., Nicolau Banciu Comanică, Nicolau Popa Narteia, Nicolau N. Balu, Ioan Mănea, Nicolau Taureanu, Petru N. Popa, Narteia, Nicolau Oprean, fiecare câte 2 cor., Ioan Nedelcu sen., Nicolau Dragomir, nr. 25, Dumitru Ureche (Brânzariu), Toma Ionaș, Dumitru Dtru Dragomir, Vasile Dtru, Oancea, Ioan Dtru Suciu, Stan Gavrilă, Petru Ittu, Ioan Dordea, Ioan Ittu Maxim, Ioan Ittu Toma, Vasile Balu, Ioan Luca, Ioan Banciu (Radu), Ioan Cristea, Vasile Tipuriță, sen., Ioan Barb, Ioan Comanicu, Constantin Stirimin, fiecare câte 1 cor., mai mulți cu sume sub 1 cor.

Din comuna bisericească Deva, 354 coroane, adunate dela următorii credincioși:

Ioanichiu Olariu cu soția Ecaterina, nās. Orbonaș, Dr. Alexandru L. Hossu și soția nāscută Dr. Petco, Alexandru Moldovan, sen., fiecare câte 50 cor., Roth Iános, 2 cor., Alexandru Mețu, proprietar, 5 cor., vād. Maria Ardelean, 10 cor., Steiner Frigyes, 5 cor., Atanasie Timariu, 2 cor., Nusbaum Adolf, 1 cor., Romul Popa, amplotat, 10 cor., Nicolau Benea, proprietar, 5 cor., Paul Ferencz, proprietar, 2 cor., Ioan Solymosi, amplotat, 5 cor., Likker Rezső, amplotat, 2 cor., Schvarcz Nathan, 3 cor., Amos Gligor, protopretore, 10 cor., Ioan Crișovan, proprietar, 4 cor., vād. Maria Zara, 10 cor., Reuniunea a II a de înmormântare, 10 cor., Banca „Industria” 25 cor., Daniel Iános și soția, proprietari, 20 cor., Iosif Botean, profesor, 5 cor., vād. Irimie, 10 cor., Iustinian Moldovan, notar, 2 cor., Szalanczynél, Ioan Moga, Surorile Pop, fiecare câte 1 cor., Szabó Döme inginer, 3 cor., Gheorghe Gila, prezbiter, 5 cor., Steimann Frigyes, proprietar, 5 cor., Pesthy Mihály, 2 cor., Ioan Antal, învățător, Ioan Lazariu, profesor, 2 cor., Kroll Gyula, Hits Károly, Iusth Iózsef, Kiss Iózsef, fiecare câte 1 cor., Hoffinger Dumoseus, 2 cor., vād. Terboes, 1 cor., Alexandru Szabó, student, 1 cor., Szölösy Imre, Somogyi Mór, Ioan Carea Mihail Oradean, Carol Cozian, Tovic Dragan, Gheorghe Stegău, fiecare câte 2 cor., Marin Dimitrov, 1 cor., Iosif Kertész, 1 cor., Nicolae Gârlea, 2 cor., Solomon Borca, 5 cor., Irimie Tovie, 1 cor., Constantin Cizmaș, 2 cor.

NOUȚĂȚI.

Bülow, cancelarul imperiului german, după cum anunță știrile mai nouă, abize de postul său, îndată ce se va încheia conferința din Algeziras. Motivul ar fi nemulțămirea împăratului cu decursul conferinței și cu atitudinea delegației germane.

Chestia Marocului înăsprește situația. Delegații nu se pot împăca. De aceea au suspendat ședințele conferinței și au avizat guvernele celor două state, Franța și Germania, ca să înceapă pertractări direct și după ce vor ajunge la o învoială definitivă conferința își va continua ședințele.

Kossuth, fruntea opoziției și a coaliției s'a bolnăvit în zilele trecute. Spun foile, că boala fi este grea și periculoasă. Comitetul coaliției și-a ținut sfatul la Kossuth acasă și acesta a condus ședința din pat.

Gimnaziu ars. În Solnoc s'a aprins Miercuri pe zi gimnaziul, un edificiu vechiu zidit de călugării franciscani. Focul a cuprins într-o clipă tot edificiul și acesta a ars tot. Paguba se urcă la 100 mii cor. Nenorocire nu s'a întâmplat.

I. Pollin.

Conferența de ieri după amiază a dlui *S. I. Moldovan* a fost cetită repede și ascultată cu interes — și de data aceasta — de puțin public. E drept, că conferența despre trecutul Clujului — prezentul a fost prea puțin atins, prin chiar subiectul ei n'a fost proprie să atragă lume multă. Cu toate acestea materialul istoric despre Cluj a fost adunat cu sîrguință și orînduit cu pricepere destulă. Poate că ar fi fost mai bine să se vorbească mai puțin despre *Napoca* vremii romane, despre Clujul dela 1173—1175 până pe la jumătatea veacului al XVI-lea, când se constată mai întîiu existența Românilor în acest oraș, să se omită datele prea multe și abaterile epizodice, în cari se descrie până și îmbrăcămintea „de catifea roșie, cusută cu fir” a cutărui surugiu dela o nuntă domnească, și atunci ar fi trebuit să se dea o mai largă dezvoltare Clujului din secolul trecut intrucît a fost în legătură cu evenimente, cari ne privesc pe noi, asemenea și Clujului de azi.

Poate că iarăși ar fi fost mai bine să ni-se înfățișeze, în locul întâmplărilor prinse după cursul vremii, fără a le vedea cauzele, viețile claselor, cari au trăit în Cluj, să fi mirosit, cum a zis cineva foarte nimerit a sociologie. Aceste sunt păreri, cari se ridică în fața celor ce se desfac din conferența dlui Moldovan, și nu critică — și încă răutăcioasă. Din contră, trebuie să se vorbească cu cuvinte de laudă pentru dragostea, cu care s'au căutat și urmele Românilor Clujeni de pe vremuri, pentru limba frumoasă și colorată a dlui S. Moldovan, pentru apucătura istească cu care și-a încheiat conferența — tabloul acela, în care vedem inelul de sate românești încunjurînd orașul străin, și preste care se leagănă melodia dulce; „Lungu-i drumul Clujului”...

Lista deputaților sinodali mîreni, aleși în a' h' dieciză pentru noul period de trei ani, o vom publica în numărul viitor.

Advocați pedepsiți. După cum cetim în „Drapelul” din Lugoj, camera advocațională din Timișoara a făcut și ea un act de vitejie patriotică, a adus o jertfă pe altarul sovînzimului maghiarizator. Advocații din Lugoj Dr. St. Petrovici, Dr. G. Dobrin și Dr. C. Jurea au fost acuzați de fîscul camerei advocaților, că ar fi călcat ord'nul acestei camere, care cere ca firmele advocaților să fie scrise ungurește.

În 10 Martie a ținut judecătoria disciplinară a acestei camere pertractarea, la care fîscul ajutorat și secundat de procuror și-a susținut acuza cerînd ca fiecare acuzat să fie pedepsit cu câte 500 cor. Vorbirea frumoasă și argumentele logice ale apărătorului dl. Coriolan Bredicean n'au prea atins bunul simț al judecătorilor. Toți trei au fost declarați vinovați și li s'a dictat pedeapsă, Dr. St. Petrovici și Dr. G. Dobrin de câte 200 cor., iar Dr. C. Jurea 100 cor. Iar în timp de 90 zile să pună pe firmele lor și cuvîntul „ügyvéd”, căci altcum vor fi trași în cercetare disciplinară din nou.

Apărătorul a anunțat recurs de nulitate.

Siguranța publică în Sârbia. Sunt triste datele ce ni-le dă statistica cea mai proaspătă despre siguranța publică a Sârbiei. Statistica aceasta arată, că în anul trecut s'au comis în Sârbia 847 omoruri, 142 hoții cu ucideri și 2300 furturi.

† **Ioan Perhaiță.** Ni-se scriu următoarele: Duminică în 19 Februarie st. v. 1906 a trecut la cele vecinice parohul *Ioan Perhaiță* din Borcut (tractul Solnocului) în al 26 an al fericitei sale căsătorii și tot în al 26 an al preoției. Il deplănge unica sa fiică *Cornelia*. Actul funebrel a fost în-deplinit de următorii preoți: *Alexandru Perhaiță* din Libotin, *Petru Vaida* din Irieu, *Ioan Herman* din Rogoz, *Petru Man* din Boereni, *Nicolae German* din Rohia, *Ioan Perhaiță* din Dobric și *Ioan Dobre* din Mașca. Predica a rostit-o parohul *Ion Perhaiță* din Dobric, iar iertăciunile parohul *Nicolae German* din Rohia. — În su-netul jelnic al clopotelor și însoțit de un public număros din comună și jur, a fost dus la lăcașul veciniceii mult persecutatul de soarte paroh al Borcutului. Să-i fie țărâna ușoară!

Notar păcătos. În anul trecut s'a întâmplat că s'a aprins cancelaria notarului *I. Vasiu* din Petrila (comitatul Hunedoara). Cercetarea a îndreptat presupunerea păcatului asupra notarului. S'a constatat adică o lipsă de 10.600 cor. din banii comunei. Notarul a fost deținut. În săptămîna aceasta s'a ținut pertractarea la tribunalul din Deva. Au fost ascultați 240 martori. Notarul a fost pedepsit cu un an și zece luni temniță, iar cassarul comunal, care s'a dovedit părtaş la acest păcat, cu nouă luni temniță! Și acuzații și procurorul au înaintat recurs.

Societatea Musicală „Armonia”, din Cernăuți s'a constituit pentru anul administrativ 1906 în următorul mod: Dirigent onorar: *Tudor cav. de Flondor*. Prezident: *Teodor Bujor*, director la licen. viceprezident: *Stefan Scalat*, concipist. Secretar: *Dr. Emilian Slușanschi*, cand. de adv. Cassar: *Dionisiu Dașchovici*, oficial. Bibliotecar: *Gheorghe Hoinic*, cand. în filosofie. Econom: *Mihai Piteiu*, învățător superior. Controlori: *Alexie Procopovici*, cand. în filozofie. *Victor Tomașciuc*, auscultant. Membri fără funcție: *Nu-mitor Litvinim*, concipist la poliție. *Gheorghe Mandicevski*, profesor de cîntare. *Eufrosina Tăuber*, învățătoare. *Dimitrie Turcan*, asistent silvic.

Dinamit în muzeu. Un servitor al muzeului din Pesta a aflat la măturat pe treptele muzeului un vas de tinichea umplut cu materii, lui necunoscute. L-a dus la poliție, unde s'a constatat, că e o bombă umplută cu dinamit. Cum a ajuns aceasta în muzeu e o enigmă, care dă mult de gîndit poliției și fruntașilor poliției, cari presupun un complot politic.

Soție ucigașă. Cavalerul *P. Bialoskursky*, șeful uneia dintre cele mai mari firme din Pesta și un membru distins al societății din capitală începuse de un timp încoace să ducă un trai tot mai rău în familie. Decînd i-a căzut la inimă femeia tinărară a altuia începuse să se răcească tot mai mult față de a sa. S'au pornit certuri și gâlceavă în casă, ba în timpul din urmă au ajuns chiar la bătae. Bărbatul a declarat soției, că vrea cu orice preț să se despartă de ea. Atunci a încolțit în creierul femeii gîndul năpraznic să pună capăt acestei stări insuportabile.

— Dacă nu vrea să fie al meu, să nu fie nici al alteia — și-a gîndit ea și Mercuri noaptea pe când bărbatul dormia ea s'a sculat, a luat un cuțit mare de bucătărie, și l-a implantat de trei ori în spatele bărbatului. Acesta cu un strigăt de durere a sărit din pat dar în momentul următor a căzut mort la picioarele patului. Femeia și-a implantat cuțitul de câteva ori în piept și și-a tăiat vinele dela mîni. Copilul de zece ani ce îl aveau, s'a trezit și a alarmat toată casa. Incă atunci noaptea a făcut și poliția ancheta obiceiuită iar femeia a fost dusă la spital.

Statistica nobilimei O foaie din Viena face o interesantă statistică despre dărnicia Ungariei în împărțirea titlurilor de nobili. Nici o țară nu e așa risipitoare în privința aceasta. Dela 1867 încoace au primit titlul de nobil 800 familii. Dela 1867—1874 a răsărit tot la patru luni un nobil nou. Dela 1875—1894 la două luni trei nobili. Dela 1895—8898 sub Bánffy au căzut pe fiecare lună trei nobili noi, dela 1899—1903 sub Széll lunar un nobil și sub Tisza 1904—1905 lunar cinci nobili noi. Și e interesant că între nobilii ultimilor 30 ani, zece procente sunt ovrei.

Mulțămite publică. La petrecerea aranjată de învățătorul din Petroșeni *Ion Arad* în favorul școlii de acolo au binevoit a solvi peste taca de intrare domnii *A. Stanca*, *D. Lucaci*, *Marcu Ciuciu*, *G. Crainic*, *I. Arad*, *P. Popa-Voilean*, *N. Căzan*, câte 2 cor. *M. Pelger*, *M. Grün*, *I. Homan*, *I. Bijia*, *I. Moldoky*, *Giz. și Roza Mader*, *G. Györke*, *N. Todea*, *I. Oprea*, *I. Schmider*, *S. Corpade* câte 1 cor. *B. Kopecki* 40 fil. Venitul brut al petrecerii a fost 121 cor. 40 fil. Spese 99 18 cor. Venitul curat 22-22 cor.

Tuturor participanților, și contribuitorilor le exprimă pe această cale călduroasă mulțămite *Comitetul parhial*.

În interesul economilor intenționează o inovație folositoare Magazinul de semințe c. și reg. de curte *Edmund Mauthner* din Budapesta. Până acum economii își cumpărau semințele economice din prăvăliile în cari se vindeau semințele de zarzavaturi și de flori ale lui *Mauthner*, fiind de credința, că acolo necondiționat se vînd și semințele economice ale lui *Mauthner*. Durere, în multe cazuri li-s'au vîndut economilor astfel de semințe economice, cari nici cînd n'au fost în magazinele lui *Mauthner*. După cum se vestește, numita firmă — în interesul bunului ei renume — va publica încă în cursul acestei luni lista tuturor comercianților și însoțirilor, cari vînd semințele economice ale lui *Mauthner*. Până atunci însă fiecare cumpărător să se orienteze asupra izvorului de procurare al acestor semințe.

Vin bun, ca la 200 vedre, are de vînzare preotul nostru *Crucean Mărginean* din Cenade (Szász Csanád) posta în loc. Vinul e din toamna anului 1904.

Lupii în sat. Din Tălmăcel ni-se scrie, că Marți în săptămîna trecută pe la 9 ore sara au intrat lupii în curtea economului *Toma Hilea*, care avea în curte 40 oi. Auzind cei din casă sgomot, au eșit afară să vadă ce e, și cînd s'a ieșit s'au împedecat în oi trîntite pe jos. Eșind ciobanul afară din curte, a auzit un ied vîetînduse sub pod. — Căci din curte la stradă conduce un pod peste vale. — A strigat atunci după vecini, cari îndată au venit. Lupii erau sub pod, mîncău din prada aci tîrîită. Cînsprezece oi au fost omorâte, 6 rănite și 5 nu se găsesc.

Posta ultimă.

Disolvarea comitetului coaliției. Comitetul diriguitor al coaliției a fost dizolvat din partea guvernului, care i-a interzis continuarea activității, din motivul, că și-a arogat drepturi de competență de cari dispune numai puterea executivă, guvernul.

Lege electorală octroată.

Baronul *Bánffy*, eșit din coaliție, a declarat, că o schimbare radicală de lucruri se poate întîmpla în țară numai atunci, dacă alegerile viitoare se fac pe baza unei legi electorale octroate, în care să fie trecut votul universal. S'a pus deci pe punctul de vedere, pe care l-a reprezentat ziarul nostru din capul locului. Firește, declarația lui *Bánffy* e mai mult îmbiere în sus, ca să-l pună pe el să facă nouăle alegeri.

Morbul regelui Carol.

Știrile alarmante despre o nouă îmbolnăvire a Regelui *Carol* din România nu se confirmă. Maiestatea Sa e relativ destul de bine și în curînd pleacă în străinătate.

Nouele alegeri.

Cu privire la facerea nouelor alegeri pentru dietă guvernul a declarat, că n'are intențiunea să facă propuneri Măiestății Sale în privința aceasta, decît numai după ce se va restabili ordinea în țară. Ceea-ce, cine știe cînd se va întîmpla?!

Dela clubul dietal naționalist.

Clubul dietal al deputaților naționaliști și comitetul executiv al partidului național român a ținut Marți și Mercuri ședință comună în Budapesta, discutînd asupra situației. S'a redactat și votat textul unui manifest, care va fi adresat în zilele acestea poporului român, slovac și sârb din patrie, și s'a luat hotărîre cu privire la înființarea unui nou

ziar politic în Budapesta. Ideea deci n'a fost abandonată, — cum scria foaia din Arad.

O nouă opreliște.

Guvernul unguresc a interzis „Asociațiunii” din Sibiu participarea la expoziția generală română din 1906 și a interzis peste tot Românilor din Ungaria trimiterea de obiecte pe seama unui pavilion special al Românilor din Ungaria. Se învoește însă guvernul, ca Românii cari voesc să expună ceva să trimită obiectele pe seama pavilionului statului ungar. Comitetul central al „Asociațiunii” e convocat de urgență pe astăzi după amiază la orele 5 la ședință, pentru a lua hotărîri în cauză.

Din public.†)

Mulțămite publice.

Pentru biserica română gr. or. din Cleveland s'a colectat: 1) în *Leetonia* (Statul Ohio a fost purtată foaia de colectă Nr. 19 de Dni *Gheorghe Pop Vas* și *Gheorghe Dobrin*, și au contribuit următorii:

Gheorghe Dobrin, *Gheorghe Pop Vas*, ambii câte 5 dolari, *Petru Oana*, *Sicula Vas*, *Vasile Stoica*, *Gheorghe Boier*, *Nicolae Boier*, *Ioan Boier*, *Vasile Cucu*, fiecare câte 1 dolar, toți din Arpașul de jos, *Alexandru Bîndea* 5 dol., *Gheorghe Bîndea*, *Nicolae Cucu*, toți din Ucea de jos, ambii câte 50 cenți, *Petru Măcriș*, 1 dolar, *Nicolae Dobrota*, 50 cenți, *Ioan Măcriș*, 3 dol., *Ioan Măcriș*, 20 cenți, *Petru Micu*, *Petru Benchea*, ambii câte 50 cenți, *Ioan Popa*, 1 dol., toți din Cornățel, *Szabó Iános*, 50 cenți, *Ilie Florea*, 1 dol., *Ioan Visalom*, *Orszik Mihály*, *Ana Balu*, *Nanasi Samu*, *Ioan Achim*, *Alex. David*, *Korpanai Sándor*, toți din Noul-Roman, fiecare câte 50 cenți, *Ioan Butilă*, 1 dol., *Simion Stănuț*, *Savu Bander*, toți din Săsăuș, *Crucean Coman*, *Iosif Gurca*, fiecare câte 50 cenți, *Toma Cucu*, 1 dol., *Nicolae Coman*, 50 cenți, toți din Roșia săsească, *Mihailă Valean* din Cristianul Sibiului, 5 dolari, *Nicolae Știrbeț*, *Feleag*, 1 dol., *Vasile Mihai*, *Niculae Balteș*, *Ana Balteș* și *Gheorghe Balteș*, toți din Brad, câte 25 cenți, *Gheorghe Coman* și *Lazar Coman*, din Găinariu, ambii câte 50 cenți, *Nechit Leleț*, din Besinback, 50 cenți, *Ilie Deac* *Hetiur*, a donat 1 dol., *Ioan Toader Colun*, 25 cenți *Ana Cocan*, *Glâmboaca*, *Csali Sem Leetonia*, ambii 1 dol., Suma 50-95 dolari.

2) În *South-Shiron* (statul Pennsylvania). Cu ocaziunea vizitărei credincioșilor de acolo preotul gr. or. *Moise Balea*, a colectat dela următorii:

a) Foaia de colectă Nr. 7. *Ioan Bogorin* din Oca Sibiului, 1 dol., *Vasile Valean* din Cristianu, 1 dol., 15 cenți, *Ioanes Tănase*, *Man Motronie*, ambii din Poplaca, *Paraschiva Aron-Oros* din Sibiu, fiecare câte 1 dol., *Aurel Moldovan* din 50 cenți, *Ioan Kerekes*, 25 cenți, ambii din Oca Sibiului, *Ioan Mija*, *Zaharie Mija*, *Ambrosie Nistor*, *Miron Răduț*, toți din Ațel, fiecare câte 50 cenți, *Gheorghe Gherghel* din Daia săsească, *Petru Comăneț Grid*, ambii câte 20 cenți, *Achim Măierean*, *Simion Dragoman*, ambii 25 c. *Ioan Dragoman*, 1 dol., *Simion Giurgiu*, *Ioan Barb*, toți din Tichindeal, *Savu Marcu* din Ațel, fiecare câte 25 cenți, *Ioan Schiau* din Broșteni, 2 dol., *Naftanail Holerga* din Măgărei, *Maria Holerga* din Ruja, *Andrei Florea* din Biertan, *Ioan Mija*, fiecare câte 50 cenți, *Vasile Fărcaș* ambii din Tăun, 25 cenți, *Nicolae Muntean* din Topârcea, *Ioan Sas* din Iacobeni, ambii câte 50 cenți, *Nicolae Stanciu* din Coveș, *Nicolae Monda*, *Iosif Șerban*, *Ioan Monda*, *Maria Monda*, toți din Alțina, fiecare câte 25 cenți, *Dumitru Florea* din Ațel, *Ioan Pușcaș*, ambii câte 50 cenți, *Petru Doda*, *Achim Holerga*, *Nicolae Holerga*, *Maria Holerga* *Gheorghe Rotar* din Proștea, fiecare câte 25 cenți, *Gheorghe Firu* din Iacobeni, 50 cenți, *Maxim Firu* din Șulumberg, 25 cenți, *Ioan Muntean* și *Ana* din Veseud, 50 cenți. *Teofil Stoia* din Tăun, 1 dol., *Antonie Hătegan* din Vezeu, *Nicolae Lazar* din Măgărei, *Toader Benchea* din Lupu, fiecare câte 50 cenți, *Raveca Fanea* din Topârcea, *Silvestru Suciu*, *Ioan*

Se prescrie zilnic de numeroși medici și profesori la

morburi de plămîni, cataruri tusă, convulsivă scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, se se cere totdeauna:
impachetare originală „Roche”.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Elveția).

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, flegma, asudarea noaptea

„Roche”

Se capătă prescriindu-se de medic în farmacie la 4 cor. sticla.

Popoviciu, fiecare câte 25 cenți, Veronica Andrei, toți din Măgărei, Gligor Chețan, Toader Deac, Zaharie Deac, Mihail Țiflea, Zaharie Mihail, Stefan Țiflea, Zaharie Suciu, toți din Hietur, Gheorghe Bogolea din Boiu Mare, Toader Brădean, Ioan Nergheș din Nădășul sășesc, fiecare câte 50 cenți, Stefan și Maria Mitrea din Hietur, Ioan Ghenea din Făget, ambii 1 dol., Vasile Ilie din Luncă, 25 cenți, Eutimius Popa din Făget, 50 cenți, Onichim Mihail, Vasile Mihail, ambii din Luncă, Dumitru Piștea din Micăsasa, Ioan Mărginean din Țapu, fiecare câte 25 cenți, Ioan Macrea, 50 cenți, Vasile Știrban, 1 dol., ambii din Topârcea, Gheorghe Oancea, Ana Oancea, ambii din Breaza, fiecare câte 50 cenți, Ioan Ciorogar din Laslea Mare, Marcu Corădinar din Hódvilag, ambii câte 1 dol., Gheorghe Urs, Nicolae Urs ambii din Laslea Mare, Nicolae Mitru, Vasile Simon, ambii din Nădășul sășesc, Teodor Sas din Elisavetopole, Petru Sirb din Felta, fiecare câte 50 cenți, Dumitru Iuon din Agrișteu, Vasile Nicula din Boloșeri, Stefan Ciotloș din Țimandru, Nicolae Ciotloș, Nădășul săs. Ioan Popa, Nicolae Dumitru Frosina Ciotloș, toți din Homorod, Ilie Ciotloș, Vasile Viciu, ambii din Agrișteu, Porfir Bruslea din Vamoș-Odorheiu, Vasile Moldovan din Topârcea, Ioșif Roman din Sebeșul de jos, fiecare câte 25 cenți, Iacob Roșu din Nodroman, 50 cenți, Augustin Roșu din Țapu, 25 cenți, Ioan Ilie, Nicolae Doț, ambii din Topârcea, Moise Fleaca din Apoldul mic, fiecare câte 50 cenți, Nicolae Caratâ, Ioan Părăian, toți din Topârcea, ambii câte 25 c. Gheorghe Muntean din Armeni, 50 cenți, Ioan Doț din Topârcea, 25 cenți, Dumitru Cula, Moise Popa, ambii 50 cenți, Ilie Mondravel 25 c. toți din Apoldul mic, Ioan Șchian, 1 dolar, Iacob Mărginean 25 cenți, Vasile Păiș, 10 cenți, toți din Topârcea, Ilie Miclea din Coveș, 50 cenți, Dumitru Oros din Ighisodorf rom., 1 dol., Nicolae Bădilă din Rășinari, Ioan Cioran din Ocna Sibiului, ambii câte 50 cenți, Vasile Lăpădat din Topârcea 1 dol., Ioan Țetu din Săsciori (Făgăraș) 50 cenți, Iacob Popa din Vlădeni, 35 cenți, Toader Somota din Ghijasa de jos, Zacheiu Văduoin, din Vecerde, ambii câte 50 de c. Ioan Solomon din Ghijasa de jos, 25 c. Simion Păcurar din Coveș, Ilie Dragoman din Ilimbav, Ioan Oancea din Răhău, fiecare câte 50 cenți, Nicolae Orlandea Ruja, Ioan Zlatu din Cincul mare, ambii câte 1 dol., Dumitru Zlatu din Măgărei, 50 cenți, Nicolae Varga, Dionisie Pod, Simion Morar, toți din Vecerd, Iohann Kelp din Schlatt (Mediaș), fiecare câte 1 dol., Stefan Casian din Cimpina (Rom.), Aldea Trandaburn din Satulung, Vasile Lujerdean, Dănilă Timar, Tănase Rus, fiecare câte 50 cenți, Simion Timar, 30 cenți, toți din Berlad, Vasile Irimie, Zaharie Irimie, Dumitru Strungar, Stefan Strungar, toți din R. Budák, Petre Pop Kis Budos, Nichită Timar din Berlad, Ioan Bulea Constantin Chirilă, ambii din R. Budák, Ioan Hordobet din Ilimbav, Ioan Armenciu din Noerich, Ioan Savu Șulumberg, Toader Itu din Ghijasa de sus, fiecare câte 50 cenți, Ioan Bărbas din Jacul rom., Floarea Fleșeriu din Toarela, Ioan Costea, Ioan Maier, ambii din Jacul rom., Vasile Rohan din Sighișoara, fiecare câte 1 dol., Ilie Colceriu și Femeia, 1 dol., 50 cenți,

Petru Ciatos, ambii din Jacul rom., Gheorghe Savu din Vidacutul rom., ambii câte 50 cenți, Mihail Costea Vidacutul rom., Nicolae Neagă din Răhău, Tit Onișescu din Sincel, Ioșif Finta, Maria Finta fiecare câte 1 dol., Nicolae Balta 50 cenți toți din Blaj, Ioan Jurca, 1 dol., Ioan Moldovan, 50 cenți, ambii din Totoiu, Stefan Biefalvi din Bărbant, 20 cenți, Petru Cristea din Cergălu Mare, Stefan și Maria Socaciu din Țimandru, ambii câte 50 cenți.

b) Foaia de colectă Nr. 13. Ioan Tecvântă, Ioan Jiman, Maria Jiman, Ioan Cichindelean, fiecare câte 25 cenți, Nicolae Bucsa, 50 cenți, Zosim Petrișor, Nicolae Birsan, Nicolae Birsan, Nicolae Bărsan, Ioan Tat, Simion Bucsa, Nicolae Petrișor, Zosim Tecvântă, Lucreția Birsan toți din Alțina, Chirion Cucea din Valhid, fiecare câte 25 cenți, Spiridon Frățilă și Ana din Vecerd, Nicolae Doțu din Topârcea, ambii câte 50 cenți, Ioan Frățilă din Vecerd, 10 cenți, Valeriu Luca din Ilimbav, Artemie Popoviciu, Ioșif Milea ambii din Bendorf, Ioan Constantin Ighisodorf, Ioan Dobran din Bendorf Nicolae Savu din Vecerd, Pamfilu Zeic, Ioan Bab, Dan Micu, Toader Savu, toți din Ghijasa de jos, fiecare câte 25 cenți, Ioan David din Vecerd, 50 cenți, Ioan Solomon din Ghijasa de jos, 25 cenți.

c) Foaia de colectă Nr. 18. The Colonial Trust Co. 15 dolari, Andron Muntean din Mordăsiu, Pavel Tatu din Buia Gheorghe Mica, Ciupici (Băn) fiecare câte 1 dol., Nicolae Bărbat din Ighisodorf rom., 50 cenți, Ioan Călin din Ghijasa de sus, Ioan Blotir din Șeica Mare, ambii 1 dol., Alex. Crișca, Vasile Răduț, Ioan Moldovan, Ioan Stanciu, toți din Ghijasa de sus, fiecare câte 50 cenți, Ioan Gherghel din Sălcău, 1 dol., Moise Moldovan din Ghijasa de sus, 50 cenți, Dumitru Cosma din Veseudul săs. 1 dol., Ilie Balota din Ciuchici Ioan Chivoiu din Moardaș, ambii 50 cenți, Iulius Horváth din South Sharon, 1 dol., Suma 123 dolari.

Ioan Tănase Apold-sus, o față de masă a 3 dol. Simion Herlea, din Vinerea o masă și nește trepte 3 dolari 50 cenți Mihail Bărză, Săliște o cruce de argint pentru purtat în mână 7 dolari, 50 cenți, Andronic Halmaci Dupușdorf, o cruce de argint pentru prestol 7 dolari 50 cenți, Ioan Mihail din Vinerea un octoich mic slegat în piele a 1 fl. 60 și pentru apostol 2 dolari.

Posta redacției.

Dlul G. S. în R. Cele înșirate în corespondența trimisă nu sunt de publicat. Dacă vi-s'a făcut nedreptate faceți arătare la locurile mai înalte cu încredere deplină și îndreptarea are să urmeze.

Oficială.

Ven. Conzistor așteaptă înainte de încheierea rapoartelor pentru sinodul arhiepiscopar trimiterea colectei pentru catedrală din toate acele comune, cari încă n'au prezentat rezultatul acelei colecte; asemenea discul metropolitan și taxa noucununșilor.

Prin Librăria arhiepiscopară din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

sigile pentru oficii

parohiale, protoprezbiterale și alte oficii, cu prețul de 4 cor. cu cruce sau biserică în mijloc 5 cor. 40 fil., cu hramuri sau alte emblem: 8 cor., plus porto postal 60 fil., cu ramburs 70 fil.

Dela Librăria arhiepiscopară din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

Cuvântări liturgice

de arhimandritul Nicodem Munteanu
cu prețul de 1 cor. 50 fil., plus 10 fil. porto.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, înpedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tuietură de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftelor de mâncare, răceală la mâini și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și strălănatate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.

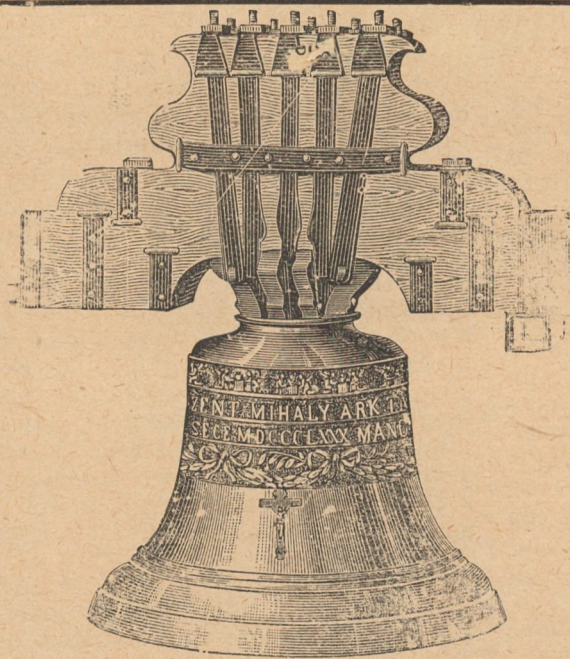
Prima și cea mai veche întreprindere pentru vârsare de campane (clopote) din Ardeal

Mihail Manchen

fabrică pentru vârsat clopote și scaune de clopote din fer bătut.

Iniințată la anul 1822.

Sighișoara, piața de sus nr. 47

o firmă ce există de la anul 1822 și se bucură de bun renume, se recomandă tuturor comunităților bisericești a lăfăra și repara clopote de totă mărimea cu corună de stejar ori de fer legat, cum și clopote cu sunet armonice, Face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici se află gata, în tot timpul. Solvierea se va primi și în rate.

(212) 9—

Sboar'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria arhid.

* T. Popovici *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cântec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Țiganca. 8. Sunt fecior sdrăven. 9. Eu mă duc codrul rămâne. 10. Imn occasional. 11. Patru păstori. 12. Cântec la sf. Nicolae. Caetul II: Cântec pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In ciregar. 3. Cântec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș venătoresc. 6. Astăzi sicriul. — Cântec pe trei voci: 7. Strugurel bătut de pără. 8. Cucule pără galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

Editura Librăriei arhiepiscopare din Sibiu-Nagyszeben

Cărți bisericești.

ACAFISTUL prea s. Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 1.70, legătură mai frumoasă în piele roșie cor. 3.20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5.20 peluche 7.70
AGHIAZMATAR, broș. 4.—
APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie 1900, broș. cor. 7, leg. în piele neagră cor. 9.50, leg. în piele roșie cor. 11.50, ediție de lux broș. 8.— (se legă conform dorinței comandatorului).
BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirile, Testamentul vechiu și nou, nelegată cor. 10, legată 20.—
CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. 10.—
CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat 16.—
EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legată cor. 33, în catifea roșie 112.—
EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, fin legată 33.—

EVHOLOGIU, cu lit. lat. (Molit velnic), broș. cor. 8.80, legat 12.40
HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg. 4.—
LITURGIA sfântului Ioan Gură de Aur 1.—
LITURGIILE sf. pâr. Ioan Crisostom. Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pânză neagră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9.—
MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vind și în tomuri singuratic 1 volum broș. cor. 11, legat 14.50
MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 3.60, leg. cor. 5, fin legat 6.—
OCTOICH MARE ciril, neleg. cor. 20, legat 26.—
OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat 27.—
OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1.60, în piele roșie cu copcii cor. 3.20, în piele neagră cor. 4, în piele chagrin cor. 5.20, legături mai fine la comandă.
OROLOGIUL CEL MARE, ciaslov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34.—

CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pânză 2.40, legat în pie'e roșie cu copcii 4.—
PARACLISUL, Acaftistul și viața sf. mare mucenic Dimitrie 1.50
PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat 16.—
PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 8.80, legat 12.40
PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5.50, legată 9.—
PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 1.20, legată 3.20
RĚNDUALA CHIROTONIREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată 10.—
RĚNDUALA LA SFINTIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg 4.—
TĂLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat 2.—
TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat 34.—
TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. 27.—

Se pot procura de la

Librăria arhiepiscopară.